

Mateřská škola Český Dub
Kostelní 4/IV, Český Dub, okres Liberec, příspěvková organizace

**Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání**

**„PŘED DUBEM, ZA
DUBEM“**

Dokument je zpracován na období školního roku: 2017/2018 – 2021/2022
Nabývá platnost ke dni: 1. 9. 2017
Za MŠ zpracovala: Bc. Marcela Sládková

OBSAH

1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání	4
3.1 Věcné podmínky	4
3.2 Životospráva	5
3.3 Psychosociální podmínky	6
3.4 Organizace chodu mateřské školy	7
3.5 Řízení mateřské školy	8
3.6 Personální zajištění	8
3.7 Spoluúčast rodičů	9
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
4. Organizace vzdělávání	12
5. Charakteristika vzdělávacího programu	13
6. Vzdělávací obsah	14
7. Evaluační systém	15
8. Povinnosti učitelky mateřské školy	16

1. Identifikační údaje o mateřské škole

A/ Název školy: Mateřská škola Český Dub, příspěvková organizace
Kostelní 4/IV, Český Dub, 463 43
Sídlo: 463 43 Český Dub, Kostelní 4/IV
Právní forma: příspěvková organizace

B/ Zřizovatel: Město Český Dub
Sídlo: Nám. B. Smetany 1, Český Dub I
Kraj: Liberecký

C/ Typ školy: Mateřská škola IZO - 600079546
Školní jídelna

D/ Změna zařazení: od 1. 1. 2003

E/ Ředitel organizace: Bc. Sládková Marcela
Bytem: Vlčetín 67, 463 43

F/ Celková kapacita školy: škola.....98
Jídelna.....110
Počet tříd: 4

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola v Českém Dubu je umístěna do několikapatrové, historicky zajímavé budovy s mnoha místnostmi, které se výborně hodí k využití všech našich vzdělávacích záměrů. Celkové umístění budovy je v historické části města, obklopené zahradami. Tato budova byla postavena v roce 1910 a byla vybudována pro německé děti, tím už byly místnosti projektovány větší a pro nás tím výhodné. Velká herna v přízemí dětem umožňuje každodenní pohyb ve velkém prostoru.

Do této budovy byla mateřská škola přestěhována v roce 1958. Do současnosti se velice změnila funkce mnoha místností. Probouráním společných zdí se propojily vždy dvě místnosti a vznikly herny a třídy pro všechna oddělení s větším počtem dětí. Pouze speciální třída je menší. Díky tomu jsou prostory celkem vyhovující. Poslední úpravy byly provedeny v roce 2002 tím, že neefektivní halu jsme nechali přepažit a vytvořili tak prostor pro třídu. Velké zlepšení šaten se provedlo o prázdninách v roce 2003. Přestěhovaly se z nevhodných prostor v suterénu do 1. poschodí /bývalé ordinace lékaře/. Úpravy se provedly i pro zaměstnance /šatny/. V roce 2009 byla uskutečněna rekonstrukce suterénu, který z hygienických podmínek nevyhovoval (sanace omítek, položení dlažby, výstavba lapolu pro kuchyň). Velkou rekonstrukcí prošla terasa školy /2010/, kdy z hlediska bezpečnosti bylo odstraněno staré pletivo a místo něj byla postavena pevná zídka. V červenci 2012 začaly stavební práce na opravu zdí při vstupu do budovy. Velkým přínosem bylo pro mateřskou školu získání dotace z Ministerstva životního prostředí na vybudování dětského hřiště v přírodním stylu. Zahradu jsme slavnostně otevírali 11. května 2015. Na její realizaci se podílela firma TR Antoš a Diké Příšovice. Od roku 2014 zároveň probíhala postupná rekonstrukce oken a vstupních dveří. Od září 2016 rodiče vstupují do mateřské školy přes elektrický vrátník, který je doplněn kamerovým systémem pro co největší bezpečnost dětí. V roce 2017 v období letních prázdnin byla provedena rozsáhlá rekonstrukce sociálního zařízení pro děti i provozní.

Ve škole jsou zřízeny 4 třídy. Děti jsou rozděleny do tří tříd podle věkových kategorií. Čtvrtá třída je se souhlasem Krajského úřadu pro Liberecký kraj zřízena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí mateřské školy je i školní kuchyň s vlastní vývařovnou. 13.7.2017 byla provedena instalace nového kuchyňského zařízení – myčky, sporáku a konvektomatu.

Zaměření celé školy je *Zdravé dítě – zdravá budoucnost*, tj. převážně na celkový zdravý vývoj dítěte, na vytváření vztahů k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je umístěna na okraji historického centra města. V jejím blízkém okolí se nachází městský park s dětským koutkem. Budova je třípatrová. V suterénu se nachází kuchyň, sklad potravin, sušárna, mandl, prádelna, technická místnost a šatna kuchařek. V prvním podlaží jsou šatny pro děti ze všech tříd, šatna provozních a učitelek, kabiny, sociální zařízení, třída pro nejmenší děti (Kuřátka) a prostorná herna, která slouží jako tělocvična a prostor pro setkávání s rodiči (schůzky, besídky). V druhém podlaží se nachází dvě běžné třídy s hernami a jedna třída speciální, sociální zařízení, kancelář vedoucí stravování, ředitelna a kuchyňka pro zaměstnance. Ve třetím podlaží jsou umístěny dvě

ložnice, sociální zařízení, kabinety a půda. Pro přepravu jídla do jednotlivých pater slouží centrální výtah, který prochází pravidelnými revizemi.

Materiální vybavení – nábytek zařízení

Prostory školy jsou dostatečně velké a členité pro danou kapacitu, kromě třídy Kuřátek, která svojí velikostí nedostačuje pro výchovně vzdělávací činnosti s dětmi i pro stolování při současných vysokých počtech dětí na třídě. Škola se postupně vybavuje novým nábytkem. Třídy jsou dostatečně členité. Členění tříd dává dětem širší a rozmanitější možnosti pro vytváření útulných koutků a potřebného soukromí při hrách a dalších činnostech. Pro pohybové aktivity se podle možností využívá tělocvična (herna).

Tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Dětský nábytek (kromě třídy Sluníček) je zastaralého typu, z hlediska estetického zcela nevyhovující. Proto je naším cílem v příštích třech letech postupně třídy vybavit zdravotně a esteticky vyhovujícím nábytkem.

Učební pomůcky a didaktické vybavení

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Školní zahrada

Velmi prostorná a členitá školní zahrada byla zrekonstruována a vybavena novými herními prvky v roce 2015. Na její rekonstrukci jsme získali dotaci z Ministerstva životního prostředí. Poskytuje dětem rozmanité vyžití a zázemí pro potřebné pohybové aktivity. Vzrostlé stromy a dřeviny ji činí útulnou, umožňují dětem hrát si nerušeně v koutcích, v nichž mají prostor pro spontánní vyžití, a nejsou při hře nikým rušeny. Zahradu využíváme také pro činnosti s environmentálním zaměřením.

3.2 Životaspráva

Dětem je poskytována pestrá, vyvážená a plnohodnotná strava podle zásad zdravé výživy a děti mají možnost ochutnávat i méně známé potraviny. Je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Dodržujeme vhodné časové intervaly mezi podáváním jednotlivých pokrmů. Při podávání pokrmů je brán ohled i na děti se speciálními stravovacími požadavky (alergie). Pitný režim mají děti ve třídě stále k dispozici s možností volby druhu nápoje (ovocný nebo bylinkový čaj, voda, džus). Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly méně známé potraviny. Děti se seznamují se základními pravidly stolování a jsou vedeny k samostatnosti.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby například rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.)

Děti mají dostatek pohybu nejen na školní zahradě, ale i v interiéru školy (velká herna). Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, činnosti jsou přizpůsobovány

okamžité kvalitě ovzduší. Preferujeme pobyt dětí i v odpoledních hodinách a to na školní zahradě. Děti jsou vybaveny vhodným oblečením do deště i mrazu.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (dětem nejstarší věkové skupiny s nižší potřebou spánku (na žádost rodiče) je nabízen jiný klidový program – relaxace na molitanových podložkách s četbou pohádky maximálně 30 minut, následuje kreslení, omalovánky, prohlížení dětských knih a časopisů, vystřihovánky, modelování, pracovní listy, grafomotorická cvičení...příprava předškoláků do ZŠ. Děti mladší pěti let se převlékají do pyžama a odpočívají na lehátku. Všechny děti si poslechnou pohádku, kterou jim paní učitelka přečte. Děti nejsou nuceny ke spánku. Učitelky se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Naší prioritou je, aby se děti cítily v mateřské škole dobře, spokojeně a bezpečně. Prostředí MŠ je esteticky upravené, příjemné a podnětné. Ve škole je klidná, příznivá atmosféra.

Nově přichozím dětem umožňujeme postupně se adaptovat za přítomnosti maminky na nové prostředí a situace. Dítě se adaptuje na docházku do mateřské školy ve společnosti rodiče tak dlouho, jak potřebuje.

Učitelky respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčástí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě. Učitelka se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace chodu mateřské školy

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Organizace dne v mateřské škole

Provoz mateřské školy je od 6.30 do 16.30 hodin. Rodiče přivádí ráno děti nejpozději do 8.00 hodin, po obědě je vyzvedávají od 12.30 do 13.00 hodin a odpoledne pak mezi 14.30 a 16.30 hodin. Dle dohody ve třídě mají rodiče možnost příchodu a odchodu individuálně.

6.30 – 8.00	Příchod dětí do MŠ, volně spontánní zájmové aktivity.
8:00 – 9:00	Didakticky cílené skupinové a individuální činnosti, pohybové relaxační aktivity, smyslové hry, jazykové chvílky, osobní hygiena.
9:00 – 9:15	Dopolední svačina.
9:15 – 9:45	Činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky, dle třídních vzdělávacích programů, osobní hygiena, příprava na pobyt venku.
10:00 – 11,45	Pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost.
11:45 - 12:30	Oběd a osobní hygiena dětí.
12:30 – 14:00	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, předškoláci – relax, individuální a skupinová práce s předškolními dětmi.
14:00 – 14:30	Pohybová chvílka, odpolední svačina, osobní hygiena.
14:30 – 16:30	Spontánní hry dle volby dětí, individuální práce s dětmi, námětové hry, stolní hry, tvořivé, pohybové a jiné činnosti, v případě pěkného počasí pobyt na zahradě mateřské školy.

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád, směrnice mateřské školy, pokyny ředitelky a pracovní náplně zaměstnanců vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Ředitelka zajišťuje provoz a chod MŠ. Zodpovídá za její vedení po stránce provozní i pedagogické.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Zaměstnanci školy pracují jako tým a podílejí se se svými návrhy a připomínkami na jejím vývoji a chodu.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Školní vzdělávací program vytváří ředitelka ve spolupráci se všemi pedagogickými zaměstnanci. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Práce MŠ vychází každoročně z hodnocení uplynulého období, kontrolní a evaluační činnosti, vyhodnocuje nové podněty pro řízení školy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální zajištění

Kolektiv tvoří 8 učitelek, 2 asistenti pedagoga, 6 provozních pracovníků. Všichni pracovníci pedagogického sboru, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního kolektivu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby). Vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby pokryly celou dobu provozu MŠ a zároveň byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Překrývání přímé pedagogické činnosti je nastaveno v MŠ podle reálných podmínek školy (potřeba, efektivnost, realizovatelnost).

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Naše MŠ klade důraz na správný rozvoj řečových a komunikačních dovedností dětí. Většina učitelek absolvovala logopedický kurz pro podporu řečového vývoje dětí. Ve všech třídách jsou tak pravidelně zařazovány i preventivní logopedické chvílky. Na začátku školního roku nabízíme dětem možnost spolupráce s naší zkušenou logopedickou asistentkou, která na základě depistáže doporučí rodičům odbornou logopedickou pomoc. Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s poradenskými zařízeními.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. V průběhu let se spolupráce s rodiči zkvalitňuje a upevňuje.

Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Snahou učitelek je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné přizpůsobit vzdělávání tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem. Učitelka zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením (ŠPZ) po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

Pravidla pro použití podpůrných opatření stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně zpracovává škola samostatně plán pedagogické podpory (PLPP) dle školního vzdělávacího programu. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán, podkladem je tento školní vzdělávací program.

Učitelky i ostatní zaměstnanci přistupují k dětem citlivě, přiměřeně, úzce spolupracují s rodiči. Učitelky spolupracují s odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

- 1) PLPP pro dítě s prvním stupněm podpůrných opatření
 - zpracovává písemně učitelka MŠ
 - před zpracováním probíhají rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovit metody práce s dítětem a způsoby kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů
 - úpravy ve vzdělávání jsou realizovány podle vzdělávacích potřeb dítěte
 - úpravy v zapojení do kolektivu podle potřeb dítěte
 - obsahuje popis obtíží dítěte
 - stanovuje cíle podpory
 - stanovuje způsoby vyhodnocování naplňování plánu
 - s PLPP jsou seznámeny všechny učitelky
 - s PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte na schůzce s učitelkami
 - vyhodnocení PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení pedagogické podpory (komunikace všech učitelek)

- 2) IVP pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření
 - zpracovává učitelka MŠ
 - na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ)
 - a na základě žádosti zákonného zástupce dítěte
 - IVP vychází ze školního vzdělávacího programu
 - obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření
 - naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dítěte.
- Osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, se školskými poradenskými zařízeními a případně s dalšími odborníky.
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte, to platí i pro vzdělávání dětí nadaných. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Jeho vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl rozvíjen jeho potenciál včetně různých druhů nadání, aby se jeho nadání mohla ve škole projevit, uplatnit i rozvíjet. I v případě dětí mimořádně nadaných využíváme služeb Školského poradenského zařízení,

kteřé míru a oblast nadání zjišťuje. Dle jeho doporučení a žádosti rodičů může být dítěti vytvořen individuální vzdělávací plán, který vychází ze školního vzdělávacího programu. Rovněž v tomto případě je důležitá spolupráce s rodiči. Víťáme každý podnět a nápad, kterým mimořádný talent dětí můžeme rozvíjet.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zákonem č.178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016 se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je s účinností od 1. 9. 2016 stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

Cíle a záměry vzdělávání obsažené v našem školním vzdělávacím programu jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let, musíme však mít na zřeteli specifika této věkové kategorie. Dvouleté dítě ještě není dostatečně zralé na náhlé odloučení od rodičů, uplatňuje především hru „vedle sebe“ namísto spolupráce s vrstevníky a vývojově je ve fázi silného egocentrismu. Žije výhradně přítomností, neorientuje se v čase, je více neobratné a proti starším dětem má mnohem méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí dvouletých jsou na rozdíl od starších předškolních dětí velmi výrazné. Na tyto okolnosti je potřeba brát zřetel v počáteční adaptační fázi dítěte, ale i v průběhu celého prvního roku docházky dítěte do mateřské školy. Učitelka zastává velmi výraznou roli, stává se zástupcem rodičů, jistotou a oporou při navazování vztahů dítěte s vrstevníky. Dvouleté děti vyžadují pravidelně se opakující činnosti, učí se nápodobou, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátce. Proto vycházíme z těchto potřeb dvouletých dětí a organizaci se jim snažíme přizpůsobit mimo jiné ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Po dohodě s rodiči bude zvolen individuální adaptační plán pro dítě, na jehož realizaci bude úzce spolupracovat mateřská škola s rodinou. Není vhodné dítě ihned zařadit do celodenní docházky. Dvouleté dítě si bude jen těžko zvykat na odloučení, proto i docházka do MŠ by měla být v prvních týdnech pozvolná.

V mateřské škole dvouletým dětem zajistíme vyhovující a pravidelný režim dne s dostatkem odpočinku, hry, času na přechod mezi jednotlivými činnostmi apod. Vzdělávací činnosti budou probíhat v menších skupinkách či individuálně, budeme rozvíjet ale i aktivní spolupráci dětí s možností učení se nápodobou. Dětem jsou jasně a srozumitelně nastavena pravidla, která se hravou formou s využitím obrázků pravidelně připomínají a upevňují tak pocit jistoty a bezpečí dítěte.

Do budoucna plánujeme naši mateřskou školu vybavit dostatečným množstvím bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti a vhodným nábytkem. Celkově musíme upravit prostředí interiéru i exteriéru tak, aby vyhovovalo potřebám a normám pro dvouleté děti tak, aby měly dostatek prostoru pro volný pohyb a hru, aby prostředí bylo variabilní a děti mohly i během dne v případě potřeby nerušeně odpočívat. Rovněž musíme zajistit dostatečné zázemí pro hygienu dvouletých dětí, každé dítě musí mít dostatečný prostor pro náhradní oblečení a hygienické potřeby.

V zajištění vhodného prostředí a pomůcek pro dvouleté děti budeme v příštích letech intenzivně spolupracovat s naším zřizovatelem.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola se snaží vytvářet v každé třídě optimální skupinu dětí. Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je uspořádána heterogenně.

- ✓ Mateřskou školu tvoří 4 třídy s celodenním provozem.
- ✓ Kapacita mateřské školy je 98 dětí.
- ✓ Kapacita třídy se naplňuje:

Třída Kuřátka: děti ve věku 2,5 – 3,5 let (homogenní třída – 28 dětí),

Třída Sluníčka: děti ve věku 4 – 5 let (homogenní třída – 28 dětí),

Třída Kytíčky: děti ve věku 5 – 6 let (homogenní třída – 28 dětí),

Třída Berušky: děti se speciálními vzdělávacími potřebami ve věku 3 – 6 let (heterogenní třída – 14 dětí).

Přijímání dětí do MŠ je formou zápisu v období od 2. do 16. května, termín stanoví ředitelka školy vždy po dohodě se zřizovatelem školy. Děti jsou do běžných tříd přijímány na základě přijímacího řízení podle školou stanovených kritérií. Podmínky a termín přijímacího řízení jsou vždy předem zveřejněny prostřednictvím místního zpravodaje, na vývěsních tabulích, na webu školy. Podmínkou pro přijetí dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

Individuální vzdělávání

- Zákonný zástupce oznámí tuto skutečnost nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního vzdělávání dítěte nejdříve ode dne, kdy zákonný zástupce oznámí tuto skutečnost ředitelce školy.
- Oznámení musí obsahovat:
 - a) jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
 - b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
 - c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.
- Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno.
- Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ředitelka školy stanoví termíny ověření v druhé polovině listopadu. Náhradní termín bude v polovině prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně nebo s nimi dohodnut. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.
- Ředitelka školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku.

Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy:

Školní vzdělávací program „Před dubem, za dubem“ (dále ŠVP) vychází z koncepce vzdělávání, která klade důraz na všestranný a osobnostní rozvoj dítěte, založený na zdravém, bezpečném a podnětném prostředí. Program vychází z konkrétních podmínek a možností školy, potřeb dětí a požadavků rodičů. Jeho cílem je vytvořit dětem dostatek podnětů ke každodenním činnostem tak, aby vycházely z prožitkového učení a harmonicky rozvíjely celou osobnost dítěte.

Respektujeme osobnost dítěte, jeho individuální rozvojové možnosti, podporujeme zdravé sebevědomí a zároveň učíme děti toleranci k ostatním a odpovědnosti za své chování a jednání.

Během celého roku se děti v MŠ setkávají s různými změnami, které stimulují osobnost dítěte k dalšímu rozvoji, vedou k osvojování si základních hodnot společnosti a podporují v dětech samostatnost a schopnost projevit se autenticky. Snažíme se, aby činnosti, které děti v MŠ vykonávají, směřovaly k dosahování klíčových kompetencí stanovených v RVP PV.

Motto naší MŠ:

R. Fulgum:

„Žij vyrovnaně, trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kreslí a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj“.

Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů:

Předškolní vzdělávání maximálně přizpůsobujeme vývojovým potřebám dětí. Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb specifických. Proto učitelky vychází z pozorování dítěte a uvědomění si jeho individuálních potřeb a zájmů, jeho aktuálního rozvojového stavu, životní i sociální situace. Pokroky v rozvoji dítěte učitelky sledují a zaznamenávají. Učitelky usilují o vytváření takových podmínek ve třídě, aby se každé dítě mohlo maximálně rozvíjet, dosahovat pokroků vzhledem ke svým možnostem, aby se cítilo úspěšně a bylo svým okolím uznávané a přijímané.

V mateřské škole hodně využíváme metody prožitkového a kooperativního učení. Hry a činnosti dětí jsou založeny na přímých zážitcích. Podporujeme zvědavost dětí, potřebu objevovat a poznávat vše nové. V dostatečné míře uplatňujeme situační učení, děti se učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy chápou jejich smysl. Podporujeme spontánní sociální učení, založené na principu nápodoby. Využíváme spontánních nápadů dětí a poskytujeme jim dostatek prostoru pro jejich spontánní aktivity a plány. Didakticky zaměřená činnost probíhá v menší skupině či individuálně, na základě vzdělávací nabídky, individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Uplatňujeme integrovaný přístup v přirozených souvislostech vycházejících ze života dětí tak, aby byl pro děti smysluplný, zajímavý, užitečný a nabízíme dětem různé aktivity a hlubší prožitky.

Při své práci sledujeme tyto **rámcové cíle**:

- 1) Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- 2) Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- 3) Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Ve své práci usilujeme o vytváření klíčových kompetencí – soubor předpokládaných vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Kompetence jsou činnosti, které se propojují a doplňují. Pro etapu předškolního vzdělávání jsou **klíčové kompetence**:

- ❖ **kompetence k učení** (všímat si dění kolem sebe, zkoumat, objevovat, všítat si souvislosti, experimentovat, učit se spontánně i vědomě, získané zkušenosti umět uplatnit v praktických situacích),
- ❖ **kompetence k řešení problémů** (řešit problémy, na které dítě stačí, řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupovat cestou pokus x omyl, chápat, že vyhýbání se problému nevede k cíli),
- ❖ **kompetence komunikativní** (komunikovat bez zábran v běžných situacích, samostatně vyjadřovat svoje myšlenky, ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní, ovládat řeč),
- ❖ **kompetence sociální a personální** (samostatně rozhodovat o svých činnostech, umět vyjádřit svůj názor, chovat se obezřetně v neznámých situacích, projevit ohleduplnost a citlivost k druhým, rozeznat nespravedlivost, respektovat odlišnosti lidí),
- ❖ **kompetence činností a občanské** (uvědomovat si svá práva a práva druhých, dbát o osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, mít smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, spoluvytvářet a dodržovat pravidla při soužití mezi vrstevníky).

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah ŠVP vychází z kurikulárního dokumentu RVP PV (včetně přílohy č. 1 KOV – konkretizované očekávané výstupy), který vymezuje hlavní požadavky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Celoroční tematický projekt „Před dubem, za dubem“ je členěn do několika integrovaných bloků, které jsou zpracovány podle ročních období. Je vytvořen tak, aby propojoval a zároveň naplňoval vzdělávací oblasti dle RVP PV:

<i>Dítě a jeho tělo</i>	- biologická
<i>Dítě a jeho psychika</i>	- psychologická
<i>Dítě a ten druhý</i>	- interpersonální
<i>Dítě a společnost</i>	- sociálně-kulturní
<i>Dítě a svět</i>	- environmentální

Přehled integrovaných bloků

- Já a moji kamarádi
- Barevný podzim
- Bílá zima
- Probouzení jara
- Milé léto
- *Podrobnosti k nahlédnutí u ředitelky školy.*

7. Evaluační systém

Pro rozvoj a zlepšení naší práce využíváme autoevaluaci. Jedná se o vlastní průběžné vyhodnocování vzdělávacího procesu (činností, podmínek, organizace...). Díky této zpětné vazbě můžeme nadále zlepšovat a přizpůsobovat naši práci cílům, které jsme si stanovili.

V rámci evaluace sledujeme soulad našeho Školního vzdělávacího programu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání, který je závazným legislativním dokumentem na státní úrovni. Dále vyhodnocujeme plnění cílů školního i třídních vzdělávacích programů, způsob zpracování a realizaci nabízených činností, práci učitelů, výsledky vzdělávání a kvalitu podmínek vzdělávání.

Evaluační činnosti na úrovni školy

- sledování podmínek ke vzdělávání ve všech oblastech – materiální, technické, hygienické, bezpečnostní, organizační... (průběžný úkol všech zaměstnanců),
- porovnávání souladu realizovaného ŠVP s požadavky RVP PV a s psanou podobou RVP PV (úkol ředitelky MŠ),
- hodnocení naplňování cílů a záměrů ŠVP (pravidelný úkol učitelek a ředitelky MŠ)
- analýza a vyhodnocování výchovně vzdělávacího procesu (úkol ředitelky MŠ)
- evaluace pedagogického stylu a klima školy (úkol učitelek a ředitelky - dotazník)
- hodnocení práce pedagogů - hospitace, pedagogické porady (úkol ředitelky MŠ).
-

Evaluační činnosti na úrovni tříd

- pozorování a vyhodnocování podmínek ke vzdělávání - pedagogické, psychohygienické... (2x za rok formou porad, rozhovoru či dotazníku – plní učitelky)
- sledování souladu TVP s požadavky ŠVP a RVP PV (je úkolem ředitelky MŠ, učitelky se k tomuto tématu vyjadřují při pedagogických poradách),
- průběžné hodnocení realizace TVP, integrovaných bloků (realizují učitelky jednou měsíčně po ukončení integrovaného bloku),
- hodnocení dětí na úrovni celé třídy (vždy koncem týdne učitelkou; hlavní hodnocení probíhá 2x za rok – v pololetí a koncem roku),
- průběžné sledování individuálních výsledků každého dítěte (vedení individuálních pozorovacích archů a vedení individuálních vzdělávacích plánů dětí s OŠD je průběžným úkolem všech pedagogů),
- sebereflexe (částečně je součástí hodnocení TVP a závěrečného ročního dotazníku pro všechny zaměstnance).

Nejčastěji využívané techniky evaluace:

- pozorování, rozhovory, porady, hospitace, vzájemné hospitace, analýza plánů, analýza produktů, dotazník (pro zaměstnance, rodiče)...

8. Povinnosti učitelky mateřské školy

Učitelka mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV;
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován;
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky.

Učitelka mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání;
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů);
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí;
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí;
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami;
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání;
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání;
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními;
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy;
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi;
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje.

Učitelka mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální);
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj;
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho;
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti;
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně;
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka;
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité;

- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí;
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.

Ve vztahu k rodičům učitelka mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči;
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností;
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení;
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu;
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.).